

PROTOKÓŁ

ustaleń Komisji Założeń Planu dla wykonywanego na lata 2026 – 2035 projektu
Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Komańcza
z dnia 13 lipca 2023 roku.

(Znak sprawy: ZU.003.1.2023)

Komisji przewodniczył Pan Jan Mazur Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, upoważniony do prowadzenia obrad.

Przewodniczący Komisji Założeń Planu poinformował zebranych, że wypowiedzi uczestników Komisji będą nagrywane do celów sporządzenia protokołu. Dysponentem danych będzie RDLP, dane nie będą upubliczniane, a nagranie zostanie bezpowrotnie skasowane po zatwierdzeniu przez Dyrektora RDLP protokołu z posiedzenia.

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu RDLP, przedstawił zasady wygłaszania referatu i koreferatu. Poinformował również, że udział w obradach oznacza zgodę na upublicznienie swoich danych osobowych podanych na liście obecności, będącej załącznikiem do niniejszego protokołu. Protokół wraz z listą obecności, jako składnik Ogólnego Opisu Lasów będzie podlegał upublicznieniu zgodnie z procedurą opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu, dalej PUL, a po jego zatwierdzeniu zostanie opublikowany na stronie BIP Nadleśnictwa Komańcza na okres 10 lat. Powyższe wynika z realizacji przepisów wprowadzonych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

Spis treści:

Część A	4
1) Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne (§ 6 IUL)	4
2) Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu, podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego (§ 7–9 oraz § 110 ust. 16 IUL)	4
3) Formy przekazania bazy danych SILP na potrzeby Planu Urządzenia Lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami (§§ 10 i 19 IUL)	8
4) Korekty podziału powierzchniowego oraz ewentualne oznaczanie granic oddziałów (§ 12 IUL)	8
5) Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w Planie Urządzenia Lasu gruntów stanowiących współwłasność (§ 16 IUL)	9
6) Wykorzystanie zdjęć lotniczych do Planu Urządzenia Lasu (§ 18 IUL)	9
7) Ujmowanie cech drzewostanów w Planie Urządzenia Lasu, w tym cechy „inne” (§ 26 IUL)	10
8) Zastosowanie jednostek kontrolnych (§ 32 IUL)	11
9) Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów (§ 40 IUL)	11
10) Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych (§ 46 ust. 10 IUL)	12
11) Dodatkowe pomiary drewna martwego (§ 62 ust. 2 IUL)	12
12) Sporządzanie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, liczba) oraz mapy sytuacyjnej (§ 64–72 oraz § 101–104 IUL)	12
14) Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód (§ 102 ust. 3 IUL)	13
15) Terminy i sposób kontroli prac urządzeniowych	13
16) Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych, oraz prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych (§§ 108 ust. 6, 118 i 135 oraz 136 IUL)	14
17) Ewentualne sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000 (§ 110 ust. 11 pkt 3 IUL)	15
18) Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 (§ 129 IUL) oraz innych spraw organizacyjnych	16
Część B	17
1) Obszary chronione i funkcje lasu (§ 8 IUL)	17
2) Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze (§ 22 IUL)	18
3) Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym (§§ 23, 40 i 117 IUL)	18
4) Wieki rębności dla głównych gatunków drzew (§§ 24 i 83 IUL)	20
5) Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego (§ 82 IUL)	21
6) Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach (§ 89 – średni okres odnowienia w gospodarstwach oraz § 98 – wytyczne do wykazu cięć rębnych)	21

7) Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (§ 40 IUL)	22
8) Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych	22
9) Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjne składy gatunkowe upraw.....	23
10) Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej (§§ 101, 102, 103 i 104 IUL).....	24
11) Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej (§§ 108 i 109 IUL)	24
12) Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego	25
13) Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa	25
14) Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej.....	26
15) Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego (§ 123 IUL)	26
16) Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenie tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych (tabele XXII i XXIII, § 110–112 IUL)	26
17) Wydruk map tematycznych („Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych”, tom trzeci „Instrukcji urządzania lasu”)	28
18) Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000;.....	28
19) Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa.....	29

Część A

1) *Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne (§ 6 IUL);*

- Nadleśnictwo Komańcza posiada aktualne opracowania siedliskowe dla obrębu leśnego Łupków z 2015 roku oraz dla obrębu leśnego Komańcza z 2003 roku wykonane w Pracowni Siedliskowej Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyśle. Na potrzeby sporządzania projektu PUL wykorzystane zostaną dane zawarte w aktualnych opracowaniach siedliskowych dla Nadleśnictwa Komańcza.
- Przyjmowanie do opisu taksacyjnego PUL przybliżonych i niezwyfikowanych informacji dotyczących gleb oraz siedlisk może mieć miejsce tylko w sytuacjach wyjątkowych dotyczących niewielkich powierzchni przeznaczanych do zalesienia.
- RDLP w Krośnie przekaze Wykonawcy dane uzyskane w ramach trwającego tematu badawczego „Ocena stanu różnorodności biologicznej w IV zgrupowaniu Nadleśnictw RDLP Krosno na podstawie wybranych elementów przyrodniczych i kulturowych” przekazane z Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, dalej DGLP.
- Wykonawca projektu PUL, na podstawie danych uzyskanych podczas inwentaryzacji stanu lasu, dokona w terenie doprecyzowania granic siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.

2) *Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu, podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego (§ 7–9 oraz § 110 ust. 16 IUL);*

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Komańcza obejmuje obszar 285,57 km². Nadleśnictwo położone jest na terenie jednego powiatu i dwóch gmin wiejskich.

Większość terenów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Komańcza nie posiada aktualnych planów zagospodarowania przestrzennego. Planami zagospodarowania przestrzennego objęte są jedynie niewielkie obszary przeznaczone pod inwestycje. Pozostałe grunty zagospodarowywane są na podstawie wydawanych indywidualnie decyzji o warunkach zabudowy a podstawą ich wydawania są głównie studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego tego regionu wynikają z dokumentów szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego.

- Wykonawca projektu PUL dokona analizy wskazanych powyżej dokumentów pod kątem ich wpływu na prowadzoną przez Nadleśnictwo Komańcza gospodarkę leśną. Z uwagi na fakt, że część dokumentów planistycznych wyekspiruje w czasie opracowywania projektu PUL Wykonawca przyjmie do projektu zapisy tylko tych dokumentów, które będą aktualne na dzień 1.01.2026 roku oraz uwzględni dokumenty nowo powstałe.

Na gruntach Nadleśnictwa Komańcza prowadzona jest eksploatacja kruszywa ze złoża piaskowca cergowskiego – aktualnie eksploatacja odbywa się w leśnictwie Turzańsk.

Przez grunty Nadleśnictwa przebiega również nowo powstały gazociąg Strachocina – Granica RP” , który stanowi infrastrukturę strategiczną dla całego regionu, jednak wprowadza pewne ograniczenia w planowaniu oraz gospodarce leśnej na ww. terenie.

W ramach prac przygotowawczych Nadleśnictwo Komańcza wykona aktualizację bazy geometrycznej i opisowej SILP w zakresie danych ewidencyjnych. Prace te będą polegać na:

- Pozyskaniu materiałów geodezyjno-kartograficznych z zasobu PODGiK (po zgłoszeniu prac geodezyjnych) wraz z analizą przydatności operatów (dla gruntów PGL oraz gruntów przyległych) do opracowania oraz uzupełniającymi zgłoszeniami i pobraniem aktualnych danych z zasobu wg stanu na 31.12.2023 r.
- Porównanie danych opisowych i kartograficznych powszechnej ewidencji gruntów i budynków z ewidencją branżową Nadleśnictwa dla działek, użytków, budynków i Ksiąg Wieczystych oraz przedstawienie w formie wykazów rozbieżności: tabelarycznych dla powierzchni działek oraz rodzajów, klas, powierzchni użytków, opisu budynków i wpisu do KW oraz graficznych dla rozbieżności granic działek, konturów użytków i lokalizacji budynków.
- Opracowanie (graficzne) wykazu rozbieżności w sposobie użytkowania na podstawie ortofotomapy i numerycznego modelu terenu.
- Wykonanie bazy geometrycznej Leśnej Mapy Numerycznej do projektu PUL (w zakresie punktów, działek, użytków i budynków – wynikających ze zmiany obowiązującego układu współrzędnych – "PUWG 2000", modernizacji EGiB i innych) dla gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa, na podstawie pozyskanych danych z zasobu, wg stanu na dzień pozyskania oraz aktualizacji na 31.12.2023 r.
- Wykonanie odpowiednich zestawień oraz wykazów dla Wykonawcy projektu Planu Urządzenia Lasu i przekazanie ich w formie uzgodnionych wydruków, wg stanu na 31.12.2023 r.

W ramach prac przygotowawczych Nadleśnictwo przeprowadzi także weryfikację klasyfikacji gruntów nieobjętych dotychczas modernizacją EGiB oraz aktualizację Ksiąg Wieczystych, a w szczególności:

- Nadleśnictwo Komańcza wystąpi do właściwego terytorialnie starostwa powiatowego z prośbą o przekazanie pisemnej informacji w zakresie planowanych w najbliższym czasie oraz trwających (z określeniem etapu prac) modernizacji ewidencji gruntów i budynków dotyczących gruntów własności Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Nadleśnictwa.
- W celu uniknięcia rozbieżności w rejestrach gruntów, w drugim półroczu 2025 roku, Nadleśnictwo Komańcza wstrzyma wszelki obrót gruntami oraz inne zmiany ewidencyjne, takie jak przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiany klasyfikacji i rodzaju użytków, sprzedaż mieszkań itp., za wyjątkiem przypadków uzgodnionych z Wykonawcą projektu PUL.
- Po zakończeniu prac inwentaryzacji stanu lasu Wykonawca projektu PUL sporządzi wykaz rozbieżności gruntowych pomiędzy stanem ewidencyjnym, a stanem rzeczywistym w terenie. Każdy przypadek wyszczególniony w wykazie musi zostać przedstawiony graficznie na podkładzie aktualnej ortofotomapy. Wykaz wraz z załącznikami graficznymi zostanie przekazany Zamawiającemu.
- W ramach prac nad opracowaniem projektu PUL dokonana zostanie korekta lasów ochronnych wg. poniżej przedstawionego schematu:
  - Nadleśnictwo przygotowuje i przekaże do Wydziału ZU wstępną propozycję podziału lasów na kategorie ochronności.
  - Wydział ZU opracuje projekty dokumentów do wniosku zgodnie z wykazem zawartym w § 3 Zarządzenia nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie sporządzenia wniosku o uznanie lasu za ochronny lub pozbawienia go tego charakteru, znak: ZU-7019-36/2007.
  - Nadleśnictwo dokona weryfikacji zapisów w powyżej wskazanych projektach dokumentów ze względu na ujęcie specyficznych cech lasów Nadleśnictwa.
  - Wykonawca projektu PUL, bezpośrednio po odbiorze terenowych prac inwentaryzacyjnych, uzupełni powyższe projekty dokumentów w zakresie wskazania oddziałów i pododdziałów, powierzchni poszczególnych kategorii ochronności oraz opracuje mapę przeglądową wskazaną w § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

- Wydział ZU złoży wnioski o uzyskanie opinii do właściwych terytorialnie rad gmin.
- Wydział ZU przedstawi do zatwierdzenia Dyrektorowi RDLP w Krośnie dokumentację do wniosku o uznanie lasów za ochronne spełniającą wymogi wskazane w Zarządzeniu 60 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.
- Dokumentacja w zakresie wnioskowania o uznanie lasów za ochronne prowadzona i przekazywana będzie w formie elektronicznej z zachowaniem terminów umożliwiających uwzględnienie nowej decyzji w projekcie PUL.
- Weryfikacja drzewostanów dla których nie zaplanowano wskazań gospodarczych w następstwie wdrożenia Zarządzenia nr 28/2014 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 02 grudnia 2014 r. ze zm. w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej, dalej Zarządzenie nr 28 oraz uszczegóławiającego go Zarządzenia nr 2 z dnia 04.02.2016 r. Nadleśniczego Nadleśnictwa Komańcza przeprowadzona zostanie zgodnie z ostatnią nowelizacją Zarządzenia 28/2014 Dyrektora RDLP w Krośnie.
- Obiekty obce należy ujawniać w informacjach różnych zgodnie z pismem RDLP Krosno znak spr.: ZS.6004.13.2015 z dnia 4 listopada 2015 r., treść w załączeniu.

Drzewostany wyłączone z użytkowania głównego:

- bagna, fragmenty roślinności łęgowej i bagiennej oraz drzewostany na siedliskach łęgowych i bagiennych (OIJG, LŁG),
- powierzchnie wyznaczone jako strefy przypotokowe wprowadzone Zarządzeniem nr 2/2016 Nadleśniczego Nadleśnictwa Komańcza z dnia 4 lutego 2016 r z późn. zm. (Zarządzenie nr 15/2023 Nadleśniczego Nadleśnictwa Komańcza z dnia 27 marca 2023 r.),
- pozostawione do naturalnego rozpadu 5% powierzchni drzewostanów rębnych na siedliskach przyrodniczych wprowadzone Zarządzeniem nr 2/2016 Nadleśniczego Nadleśnictwa Komańcza z dnia 4 lutego 2016 r.,
- powierzchnie wyznaczone jako ostoje ksylobiontów wprowadzone Zarządzeniem nr 2/2016 Nadleśniczego Nadleśnictwa Komańcza z dnia 4 lutego 2016 r.
- Wykonawca zamieści w Opisanii Ogólnym PUL tabelę wskazującą grunty wyłączone z planowania wskazań gospodarczych z podaniem przyczyny, lokalizacji i powierzchni. Powierzchnie należy podać w taki sposób, aby się

nie dublowała z racji występowania na tym samym terenie różnych ograniczeń i jednocześnie aby można przyczyny tych ograniczeń wyróżnić.

- Wykonawca w ramach prac nad projektem PUL doprecyzuje granice dotychczas wyznaczonych 5% powierzchni drzewostanów rębnych na siedliskach przyrodniczych i ostoi ksylobiontów oraz stref przypotokowych na siedliskach łęgowych.
- Wykonawca umieści powierzchnie zaliczone do ostoi ksylobiontów, strefy przypotokowe oraz 5% powierzchni drzewostanów rębnych na siedliskach przyrodniczych na warstwie a_infra_pow.

3) *Formy przekazania bazy danych SILP na potrzeby Planu Urządzenia Lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami (§§ 10 i 19 IUL);*

RDLP w Krośnie prześle protokołem zdawczo–odbiorczym Wykonawcy projektu PUL dane, na które składać się będą:

- baza danych SILP zaimportowana do programu Taksator, wg stanu na dzień przekazania – po aktualizacji za 2023 rok,
- Leśna Mapa Numeryczna z aktualną mapą ewidencji gruntów, wg stanu na dzień przekazania – po aktualizacji za 2023 rok,
- rejestr gruntów nadleśnictwa, wg stanu na dzień przekazania w formie elektronicznej – po aktualizacji za 2023 rok,
- aktualna ortofotomapa pozyskana z zasobu CODGiK, NMT, NMPT, chmura punktów w formacie .las – dane pozyskane na potrzeby projektu ISOK,
- w przypadku pozyskania nowszych danych (np. ortofotomapa opracowana ze zdjęć pozyskanych ze statków bezzałogowych, chmura punktów) Nadleśnictwo prześle te dane Wykonawcy, który ma obowiązek wykorzystać je przy tworzeniu projektu PUL.
- dane BDOT 10k,
- w zakresie zmian powstałych po przekazaniu ww. danych, Nadleśnictwo będzie na bieżąco przekazywać informacje o powstałych zmianach,
- Nadleśnictwo prześle Wykonawcy w terminie do końca I kwartału ostatniego roku obowiązywania PUL pisemną deklarację realizacji zadań gospodarczych do końca roku. Wykonawca uwzględni powyższą deklarację w całości, a wszelkie odstępstwa zostaną skorygowane po instalacji nowej bazy SILP.
- Wykonawca projektu PUL nie może żądać odrębnie danych, które zawarte będą w przekazanej bazie SILP.

4) *Korekty podziału powierzchniowego oraz ewentualne oznaczanie granic oddziałów (§ 12 IUL);*

- Utrzymuje się obecny podział na leśnictwa i numerację oddziałów.

- W związku z wnioskiem Nadleśnictwa o korektę przebiegu granic leśnictw Turzańsk i Jesionowa Nadleśniczy przeprowadzi i przedstawi Dyrektorowi RDLP w Krośnie symulację planowania zadań gospodarczych dla ww. leśnictw w proponowanym kształcie przed ostatecznym przyjęciem podziału. Dane obrazujące jak korekta granic wpłynie na wyrównanie rozmiaru zadań gospodarczych pomiędzy leśnictwami muszą zostać przedstawione podczas Narady Techniczno-Gospodarczej.
  - Prace z zakresu odnowienia i konserwacji oznakowania linii oddziałowych zostaną przeprowadzone staraniem i na koszt Nadleśnictwa.
  - Przejęte drogi poza kompleksami leśnymi należy na LMN ująć jako warstwę poligonową i oznaczyć zgodnie z § 15 IUL.
  - Nie należy zmieniać powierzchni wydzieleń z wartością określoną w wyniku wyceny oraz powierzchni wydzieleń gruntów wyłączonych z produkcji.
  - Ewentualna korekta granic wydzieleń będzie wynikiem taksacji drzewostanów i zastosowania wskazanych w IUL kryteriów.
  - Wykonawca uwzględni podczas prac wyniki opracowania Instytutu Geodezji i Kartografii pn. „Identyfikacja lasów na gruntach porolnych w oparciu o dostępne dane satelitarne” oraz archiwalne zdjęcia lotnicze z 1944 roku w zakresie ustalenia zasięgu lasów z cechą porolności.
- 5) *Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w Planie Urządzenia Lasu gruntów stanowiących współwłasność (§ 16 IUL);*
- niewyraźne granice wydzieleń, w razie potrzeby, należy oznaczać tylko na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi; oznakowanie musi być wykonane w sposób trwały za pomocą niebieskiej farby olejnej,
  - granice wyłączeń, które powstały, bądź powstaną w wyniku realizacji Zarządzenia nr 28 należy opierać o granice naturalne, takie jak: drogi, potoki, linie szkieletowe lub istniejące wydzielania,
  - Wykonawca wyróżni jako osobne wydzielania powierzchniowe formy ochrony przyrody zgodnie z pismem RDLP w Krośnie z dnia 29.06.2017 r., znak: ZO.720.84.2017, treść w załączeniu,
  - W odniesieniu do gruntów we współwłasnościach, w celu ich wyróżnienia w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych, dalej SILP, zastosowane będzie oznaczenie literą „W” przy oznaczeniu numeru oddziału. Dla wymienionych gruntów nie będą planowane zabiegi gospodarcze. Na dzień 01.01.2023 r. Nadleśnictwo Komańcza posiada w zarządzie grunty we współwłasności z osobami fizycznymi położone na 6 działkach o powierzchni 0,9235 ha.
- 6) *Wykorzystanie zdjęć lotniczych do Planu Urządzenia Lasu (§ 18 IUL);*

W trakcie sporządzania projektu PUL należy wykorzystać najbardziej aktualne zdjęcia lotnicze będące w zasobach GUGIK oraz ogólnie dostępne zobrazowania satelitarne i numeryczny model terenu, które wykorzystane zostaną w zakresie:

- aktualizacji i korekty granic wydzieli leśnych,
- aktualizacji i korekty położenia warstwy obiektów liniowych (cieki, drogi, uzbrojenie liniowe itp.) oraz poligonowych (zbiorniki wodne, lasy innej własności itp.),
- warstwy obiektów powierzchni nie tworzących wydzieli leśnych, warstwy innych obiektów powierzchniowych,
- wprowadzenia do standardu LMN nieuwjętych dotychczas obiektów liniowych,
- kontroli i ewentualnej korekty przebiegu sieci szlaków leśnych wchodzących w skład Docelowej Sieci Drogowej,
- uzgodnienia położenia obiektów na granicy z sąsiednimi nadleśnictwami.

Ponadto Wykonawca projektu planu:

- wniesie na warstwach pochodnych związanych z ochroną przyrody wszystkie wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody,
- zweryfikuje i uzupełni w LMN nazwy miejscowości, nazwy geograficzne cieków i zbiorników wodnych zgodnie z Państwowym Rejestrem Nazw Geograficznych,
- zweryfikuje cechy dla gleby i drzewostanu w oparciu o dane satelitarne dotyczące zasięgów gruntów porolnych wykonane w oparciu o dostępne dane satelitarne w ramach tematu badawczego 9/18 oraz o archiwalne zdjęcia lotnicze z 1944 roku.

Nadleśnictwo udostępni Wykonawcy projektu PUL wszelkie materiały związane z obiektami, które posiadają numer inwentarzowy w celu ich uwidocznienia na LMN.

7) *Ujmowanie cech drzewostanów w Planie Urządzenia Lasu, w tym cechy „inne” (§ 26 IUL);*

Podczas inwentaryzacji stanu lasu zostaną uwzględnione następujące cechy drzewostanów:

- drzewostany z odnowienia naturalnego z nasion,
- drzewostany z odnowienia (zalesienia) sztucznego,
- uprawy po rębni złożonej,
- młodniki po rębni złożonej,
- drzewostany z zalesień gruntów porolnych,
- drzewostany na gruntach zrehabilitowanych,
- drzewostany odroślowe,
- drzewostany doświadczalne,

- gospodarcze drzewostany nasienne - wg krajowego rejestru tych drzewostanów (z uwzględnieniem jego aktualizacji),
- uprawy pochodne,
- drzewostany obcego pochodzenia
- drzewostany postrzelane
- drzewostany uszkodzone przez żubry
- drzewostany uszkodzone przez niedźwiedzie.

Specyficzne cechy drzewostanów, jeżeli zostaną stwierdzone w trakcie prac inwentaryzacyjnych, zostaną zamieszczone w polu tekstowym opisu taksacyjnego.

Wykonawca umieści w opisie taksacyjnym informację o kodach siedlisk przyrodniczych, zbiorowiskach roślinnych i obszarach Natura 2000.

Wyróżnione cechy zostaną uzgodnione w trakcie odbioru prac taksacyjnych.

8) *Zastosowanie jednostek kontrolnych (§ 32 IUL);*

Na bazie danych z inwentaryzacji stanu lasu Nadleśnictwo w porozumieniu z Wydziałem ZU RDLP w Krośnie wytypuje drzewostany, w których możliwe będzie założenie i prowadzenie jednostek kontrolnych. Wdrożenie do stosowania jednostek kontrolnych nastąpi w ramach programu pilotażowego.

9) *Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów (§ 40 IUL);*

A. drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I dziesięcioleciu;

- drzewostany w trakcie przebudowy,
- zagrożone rozpadem drzewostany świerkowe i sosnowe.

B. drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;

- drzewostany na gruntach porolnych,
- drzewostany zagrożone występowaniem jemoły, huby korzeniowej i raka jodły,
- drzewostany niezgodne z TD.

C. drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych;

- drzewostany częściowo zgodne z TD

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy należy uzgodnić z Nadleśniczym przed odbiorem prac taksacyjnych. Wykaz należy przygotować w oparciu o powyżej wskazaną hierarchię.

10) *Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych (§ 46 ust. 10 IUL);*

Nie przewiduje się zwiększenia powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.

11) *Dodatkowe pomiary drewna martwego (§ 62 ust. 2 IUL);*

- pomiar drewna martwego zostanie przeprowadzony na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej zgodnie z IUL.
- w celach porównawczych w projekcie PUL zostaną również wskazane dane z pomiaru drewna martwego pochodzące z innych źródeł m.in. Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu, inwentaryzacji wskaźnikowej, pomiarów drewna martwego wykonanych na potrzeby opracowania zakresów zadań ochronnych w PUL.

12) *Sporządzanie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, liczba) oraz mapy sytuacyjnej (§ 64–72 oraz § 101–104 IUL);*

Wykonawca sporządzi następujący zestaw map:

- Mapa gospodarcza w skali 1:5 000 w formie atlasu formatu A3 wraz ze skorowidzem, osobno dla obrębów leśnych, z naniesionymi działkami zrębowymi z wykazu cięć rębnych,
- Mapa przeglądowa drzewostanów w skali 1:25 000,
- Mapa przeglądowa siedlisk leśnych – „typów siedliskowych lasu”, w skali 1:25 000,
- Mapa przeglądowa siedlisk leśnych – „siedlisk przyrodniczych”, w skali 1:25 000,
- Mapa przeglądowa siedlisk leśnych – „zbiorowisk roślinnych”, w skali 1:25 000
- Mapa sytuacyjno-przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25 000,
- Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:25 000 jako samodzielny załącznik do PUL,
- Mapy sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1:25 000,
- Mapy sytuacyjno-przeglądowa ochrony p.poż. z koordynatami w skali 1:25 000,
- Mapy przeglądowe w skali 1:25 000, osobno dla każdego obrębu:
  - zagospodarowania rekreacyjnego,

- ochrony lasu,
- gospodarki łowieckiej,
- nasiennictwa i selekcji.
- Mapy gospodarczo-przeglądowe w skali 1:10 000, osobno dla każdego leśnictwa:
  - drzewostanów,
  - drzewostanów i projektowanych cięć rębnych.

Mapy należy wykonać zarówno w wersji papierowej jak i elektronicznej w postaci plików TIF i GeoPDF.

Dopuszcza się zastosowanie innej skali mapy w zależności od potrzeb z uwzględnieniem obowiązujących przepisów i w uzgodnieniu z Nadleśnictwem.

13) Podział na obręby leśne (§ 21 ust. 6 IUL) oraz podział na leśnictwa;

- Nie ma potrzeby zmiany dotychczasowego podziału na obręby leśne.
- Numeracja leśnictw (adres leśny) pozostaje bez zmian.

14) Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód (§ 102 ust. 3 IUL);

- Na mocy § 39 pkt. 7 IUL Wykonawca projektu PUL zastosuje dodatkowe kodowanie przyczyn uszkodzeń dla drzewostanów zagrożonych występowaniem uszkodzeń ze strony owadów oraz grzybów. W kategorii orientacyjnych, głównych przyczyn uszkodzeń – OWADY dodatkowo kodowane będą: „szkodniki wtórne”, „obiałka korowa” oraz „obiałka pędowa”. W kategorii – GRZYBY: „rak jodły”, „patogeny korzeni” oraz „zgnilizny wewnętrzne strzał i kłód” rozumiane jako obecność drzew z owocnikami hub na pniach lub strzałach, a także innymi oznakami zgnilizn wewnętrznych.
- Na podstawie decyzji Przewodniczącego KZP, popartej pozytywną opinią kierownika ZOL, z kategorii ogólnej ZWIERZ wykonawca wyłączy do szczegółowej inwentaryzacji i dodatkowego kodowania czynnik sprawczy szkód „żubr”, „niedźwiedź” oraz „płowa”. Obszary ciągłego bytowania żubrów należy uznać za zagrożone uporczywym występowaniem szkód.
- Przekazana Wykonawcy projektu PUL na zasadach wskazanych w części A, pkt. 3, tiret 1 niniejszego protokołu baza danych SILP zawiera dane w zakresie ochrony lasu, które aktualizowane są przy udziale ZOL w Krakowie. Wobec powyższego nie ma potrzeby przygotowania wykazu wskazanego w § 102 pkt 1 IUL.

15) Terminy i sposób kontroli prac urządzeniowych;

- Kontrole prowadzonych prac urządzeniowych przeprowadzane będą zgodnie z zarządzeniem nr 63 DGLP z 2012 roku oraz zgodnie z Zarządzeniem nr 17/2020 Dyrektora RDLP w Krośnie z 14 sierpnia 2020 r.,

- Wykonawca projektu PUL będzie na bieżąco uzgadniał protokolarnie z właściwym terytorialnie leśniczym, przy udziale inżyniera nadzoru, zastępcy nadleśniczego lub innego wyznaczonego przez Nadleśniczego pracownika lub pracowników Nadleśnictwa Komańcza wszelkie ważne i specyficzne kwestie dla danego obiektu, a w szczególności:
    - powierzchnie leśne niezalesione,
    - powierzchnie drzewostanów w KO i KDO,
    - powierzchnie drzewostanów rębnych,
    - grunty leśne przewidziane do sukcesji naturalnej,
    - grunty bez wskazań gospodarczych, wraz z podaniem przyczyny nie planowania zabiegu,
    - powierzchnie z projektowanymi uzupełnieniami i poprawkami,
    - drzewostanów planowanych do przebudowy,
    - powierzchnie z niezaewidencjonowanymi odnowieniami naturalnymi,
    - uszkodzenia drzewostanów,
    - pozycji gdzie w opisach taksacyjnych wykazano przestoje,
    - inne specyficzne zagadnienia dotyczące zagospodarowania turystycznego i infrastruktury.
  - W uzgodnieniu z Wydziałem Urządzania Lasu RDLP w Krośnie Wykonawca projektu PUL, przed przystąpieniem do prac taksacyjnych, zorganizuje szkolenie dla pracowników Nadleśnictwa Komańcza, którzy będą zaangażowani w uzgadnianie projektów opisów taksacyjnych.
  - Uzgodnieniu treści projektów opisów taksacyjnych Taksatora z Leśniczym oraz analizie na poziomie Nadleśnictwa podlegać muszą wszystkie wydzielenia. Sposób i forma tych uzgodnień zostanie uzgodniona na szkoleniu przed rozpoczęciem inwentaryzacji stanu lasu. Kontroli w ramach odbioru inwentaryzacji stanu lasu prowadzonej przez Zespół Kontrolny RDLP podlegać będą pozycje w odniesieniu do których nie uzgodniono jednolitego stanowiska w zakresie parametrów opisów taksacyjnych lub których weryfikacja wynika z innych, istotnych dla stron przyczyn.
  - Kopia wskazanych powyżej uzgodnień zostanie przekazana do RDLP w Krośnie wraz z pismem, w którym Wykonawca zgłasza do kontroli i odbioru ww. prace.
  - W procesie kontroli i nadzoru nad sporządzeniem projektu PUL Wykonawca wykorzysta program Web Taksator. Odstępstwo od powyższego ustalenia wymaga zgody Zamawiającego oraz uzasadnienia.
- 16) *Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych, oraz prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy*

docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych (§§ 108 ust. 6, 118 i 135 oraz 136 IUL);

- Wykonawca uwzględni w projekcie PUL „Projekt docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa Komańcza” z 2018 roku, który zostanie mu udostępniony przez Nadleśnictwo.
- Różnice w przebiegu dróg wchodzących w skład docelowej sieci dróg, stwierdzone podczas taksacji lasu Wykonawca projektu Planu Urządzenia Lasu przekaże Nadleśniczemu, który podejmie decyzję o ich ewentualnej korekcie.
- Dodatkowej ekspertyzy ekonomicznej nie sporządza się.
- Forma, zakres i ilość egzemplarzy opracowań:
  - opis ogólny nadleśnictwa (elaborat) w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą i kieszenią na mapy, w postaci elektronicznej (*.doc, *.pdf), - 2 egz.,
  - wydruk opisów taksacyjnych w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą, w postaci elektronicznej (wersja edytowalna, *.pdf), - 1 kpl.,
  - program ochrony przyrody w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą i kieszenią na mapy, w postaci elektronicznej (*.doc, *.pdf), - 2 egz.,
  - wydruki opisów taksacyjnych dla poszczególnych leśnictw wraz z elementami programu ochrony przyrody oraz prognozy oddziaływania na środowisko, z zestawieniami zadań z zakresu użytkowania, hodowli lasu i ochrony lasu w postaci tomu z twardą oprawą i w postaci elektronicznej (wersja edytowalna, *.pdf) – 1 kpl.; dopuszcza się oprawę opisów taksacyjnych oraz vademecum z zakresu ochrony przyrody, jako odrębne tomy,
  - prognoza oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą i kieszenią na mapy oraz w postaci elektronicznej na nośniku CD (*.doc, *.pdf), - 2 egz.,
  - wykaz projektowanych cięć rębnych, – 2 egz.

Zestaw map został przedstawiony w pkt. 13. Wszelkie mapy i opracowania poza kompletem wymaganym w IUL jak również nieuwzględnione w niniejszym protokole mogą być sporządzone na wniosek i kosztem Nadleśnictwa Komańcza.

Dokumenty niezbędne do przekazania celem zatwierdzenia projektu PUL zostaną sporządzone i przekazywane w formie elektronicznej.

- 17) *Ewentualne sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000 (§ 110 ust. 11 pkt 3 IUL);*

Ustala się, że w ramach opracowania będzie sporządzona dodatkowa tabela XXII dla gatunków chronionych, które nie stanowią przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.

18) Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 (§ 129 IUL) oraz innych spraw organizacyjnych.

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko będzie przeprowadzone z uwzględnieniem:

- zestawienia w formie tabel XXII i XXIII danych z analizy oraz syntezy (§ 110 ust 11, pkt.3),
- „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” zatwierdzonych dnia 18 sierpnia 2011 r. przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska ze zmianą z dnia 28 sierpnia 2013 r.,
- uzgodnień pomiędzy Dyrektorem RDLP w Krośnie a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- wyników powszechnej inwentaryzacji różnorodności przyrodniczej wykonywanej przez PGL LP wg Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 29/2016,
- możliwości zapewnienia udziału społeczeństwa w procesie opracowania projektu PUL.

Dla obszaru Natura 2000 Bieszczady został opracowany i uzgodniony projekt Planu Ochrony, który na dzień sporządzenia niniejszego protokołu jest na etapie zatwierdzania przez Ministra Środowiska i Klimatu. Zgodnie z pismem Ministerstwa Środowiska i Klimatu z dnia 28 kwietnia 2022 roku, znak: DOP-WOŚ.055.141.2022.IŁ do projektu PUL zostaną przeniesione ustalenia tego projektu w celu zapewnienia zgodności zapisów Planu Urządzania Lasu z ustaleniami zawartymi w projekcie Planu Ochrony dla Obszaru Natura 2000.

Część B

1) *Obszary chronione i funkcje lasu (§ 8 IUL);*

- Przyjmuje się wstępną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.
- Podział lasów ze względu na pełnione funkcje ochronne zostanie zaktualizowany zgodnie z zapisami pkt 2 cz. A protokołu.
- Wykonawca projektu PUL, w ramach prac urzędniowych, przygotuje i przedstawi na Naradzie Techniczno-Gospodarczej, dalej NTG, ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.
- Wyznaczenie wszystkich części drzewostanów rębnych, w których nie zaplanowano wskazań z racji wyłączenia z użytkowania w ramach pozostawienia 5% powierzchni drzewostanów rębnych bez użytkowania na siedliskach przyrodniczych na zasadach wskazanych w Zarządzeniu nr 28 odbędzie się jednorazowo podczas prac nad projektem PUL.
- Dokumentację dotyczącą nowych stref ochronnych Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy PUL po jej zatwierdzeniu przez RDOŚ, w terminie nie późniejszym niż zakończenie prac taksacyjnych. Decyzje, które zostaną zatwierdzone po tym terminie zostaną wprowadzone do bazy SILP w ramach aktualizacji rocznej, co nie zwalnia Nadleśnictwa z konieczności stosowania rygorów ochronnych w nich zawartych.
- Nadleśnictwo podejmie starania zmierzające do możliwości wstępnej konsultacji z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Rzeszowie przebiegu granic nowych stref ochronnych w celu ich dostosowania do granic wydzieleń leśnych, aby uniknąć przypadków projektowania kołowych stref ochronnych i tym samym stwarzania zagrożenia identyfikacji miejsca występowania konkretnego przedmiotu ochrony.
- Nadleśnictwo będzie dążyć do uściślenia aktów prawnych powołujących pomniki przyrody i użytki ekologiczne, szczególnie pod kątem ich lokalizacji. Wyniki postępowań Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy w terminie umożliwiającym ich przedstawienie na NTG.
- Nadleśnictwo dokona analizy funkcjonujących dokumentów planistycznych dla rezerwatów przyrody i przekaze informacje w tym zakresie Wykonawcy projektu PUL.
- Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy projektu PUL lokalizację powierzchni wyznaczonych zgodnie z Zarządzeniem nr 28/2014 ze zm.

2) *Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze (§ 22 IUL);*

- Sposób postępowania w zakresie weryfikacji siedlisk przyrodniczych wskazano w części A pkt 1 tiret 3 niniejszego protokołu.
- Typy siedliskowe lasu i typy drzewostanu przedstawiono w pkt 3
- Grunty rolne należy opisać zgodnie z § 45 IUL.

3) *Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym (§§ 23, 40 i 117 IUL);*

Na podstawie odpowiednich wytycznych „Zasad hodowli lasu” oraz z uwzględnieniem sugestii zawartych w dokumentacjach siedliskowych i uznanych publikacjach z zakresu fitosocjologii przyjmowane są następujące typy drzewostanów i składy gatunkowe odnowień:

- Na siedliskach przyrodniczych:

Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego Natura 2000	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu %		Rodzaj rębni	Okres odnowienia
				Gatunki główne	Gatunki domieszkowe		
9110-2	Kwaśna buczyna górska	LMGśw, LGśw	Bk	Bk 90	Jw, Jd i inne 10	IV	20-30
			Jd-Bk	Bk 70, Jd 20	Jw. i inne 10	IV	30-40
9110-3	Dolnoregłowy las jodłowy	LMGśw, LGśw LGw	Jd	Jd 90	Bk, Jw, Św i inne 10	IV/V	40-50
			Bk-Jd	Jd 70, Bk 20	Jw, Św i inne 10	IV/V	40-50
9130-3	Żyzna buczyna górska	LMGśw, LGśw, LGw	Bk	Bk 90	Jw, Jd, i inne 10	II/IV	20-30
			Jd-Bk	Bk 70, Jd 20	Jw i inne 10	IV	30-40
			Bk-Jd	Jd 50, Bk 30	Jw i inne 20	IV	40-50
			Jd	Jd 70	Bk, Jw i inne 30	IV/V	40-50
			Jw-Bk	Bk 60, Jw 20	Jd i inne 20	IV	20-30
9170-2	Grąd subkontynentalny	LGśw, LGw	Db-Gb	Gb 50, Db 30	Bk, Jd i inne 20	IV	20-30
			Gb-Db	Db 50, Gb 30	Jd, Lp, Kl, Brz i inne 20	IV	20-30
			Bk-Gb	Gb 50, Bk 20	Jd, Kl, Jw i inne 30	IV	20-30
91E0-5*	Podgórski łęg jesionowy	LŁG	Js-Olsz	Olsz 70, Js 20	Jw i inne 10	-	-
91E0-6*	Nadrzeczna olszyna górska	LŁG	Olsz	Olsz 80	Wb, Js, Jw i inne 20	-	-

Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego Natura 2000	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu %		Rodzaj rębni	Okres odnowienia
				Gatunki główne	Gatunki domieszkowe		
91E0-7*	Bagienna olszyna górska	OLJG	Olsz	Olsz 90	Wb, Js, Jw i inne 10	-	-

- Poza siedliskami przyrodniczymi:

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy odnowień %		Rodzaj rębni	Okres odnowienia
		Gatunki główne	Gatunki domieszkowe		
1	2	3	4	5	6
LMGśw	Jd-Bk	Bk 70, Jd 20	Jw i inne 10	IV	30-40
	Bk	Bk 90	Jw, Jd, i inne 10	II/IV	20-30
LGśw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30	Jw i inne 20	IV	40-50
	Jd-Bk	Bk 70, Jd 20	Jw i inne 10	IV	20-30
	Bk	Bk 90	Jw, Jd, i inne 10	II/IV	20-30
	Św-Jd	Jd 60, Św 20	Bk, Jw, Kl i inne 20	IV	40-50
	Jd	Jd 70	Bk, Jw i inne 30	IV/V	40-50
	Jw-Bk	Bk 60, Jw 20	Jd i inne 20	IV	20-30
	Bk-Gb	Gb 50, Bk 20	Jd, Kl, Jw, Lp i inne 30	IV	20-30
LGw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30	Jw i inne 20	IV	40-50
	Św-Jd	Jd 50, Św 30	Bk, Jw, Kl i inne 20	IV	40-50
	Jd	Jd 70	Bk, Jw i inne 30	IV/V	40-50
	Bk-Jw	Jw 50, Bk 30	Kl, Jd i inne 20	IV	20-30
	Jw-Bk	Bk 50, Jw 20	Jd i inne 30	IV	20-30
OIJG	Olsz	Olsz 90	Wb, Js, Jw i inne 10	-	-
LŁG	Olsz	Olsz 70	Js, Jw, Bst, Jd i inne 30	-	-

- zaproponowane powyżej typy drzewostanów oraz orientacyjne skład gatunkowe odnowień należy traktować jako wyjściowe, które mogą być weryfikowane w trakcie prac taksacyjnych,
- propozycje zmian w typach drzewostanów zostaną zweryfikowane podczas kontroli i odbioru robót urządzeniowych z uwzględnieniem wyników prac siedliskowych,
- Wykonawca przedstawi ostateczną wersję typów drzewostanów, składów gatunkowych upraw, rębni oraz okresu odnowienia do akceptacji na NTG,

- W zestawieniu orientacyjnych składów gatunkowych odnowień należy uwzględnić warianty do zastosowania w miejscach koncentracji żubrów.

4) *Wiek rębności dla głównych gatunków drzew (§§ 24 i 83 IUL);*

Przyjmuje się wieki rębności dla głównych gatunków drzew wg poniższej tabeli.

Gatunek	Wiek rębności
Jesion	120
jawor	120
wiąz	120
jodła	110
buk	110
modrzew	100
sosna	80
grab	80
brzoza	80
lipa	80
świerk	80
czereśnia	80
olsza	80
osika	50
wierzba	50
topola	50
olsza szara	40

- W porównaniu do V rewizji PUL wiek rębności dla jodły i buka został obniżony o 10 lat.
- Wniosek Nadleśniczego o podwyższenie wieku rębności dla sosny o 20 lat nie zostaje uwzględniony. Uznano, że należy zapewnić Nadleśniczemu możliwość reagowania na nagłe czynniki powodujące zamieranie drzew i drzewostanów poprzez przyspieszenie procesu przemiany pokoleń.
- Przeciętny wiek rębności służy przede wszystkim do obliczenia częściowych etatów użytkowania rębego według dojrzałości oraz sprecyzowania pożądanego stanu i kierunku rozwoju zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego.
- Przeciętny wiek rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie może, lecz nie musi być zgodny z indywidualnym wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu, nazywanym też wiekiem dojrzałości drzewostanu do odnowienia, określanym przez taksatora na gruncie, z uwzględnieniem rzeczywistego składu gatunkowego oraz kondycji drzewostanu.
- Obniżenie wieków rębności daje możliwości reagowania w drzewostanach wykazujących oznaki zamierania na skutek cyklicznych zmian klimatycznych poprzez przemianę pokoleń. Młode drzewostany mają zdolność pobierania

wody przy obniżonym poziomie wód gruntowych przez co są żywotne, odporne i stabilne.

5) *Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego (§ 82 IUL);*

- Przyjmuje się podział lasu na 3 gospodarstwa:
    - Gospodarstwo specjalne,
    - Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych,
    - Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych
  - Do gospodarstwa specjalnego należy zaliczyć:
    - rezerваты przyrody,
    - pas drogi granicznej o szerokości 15 metrów,
    - lasy stanowiące ostoje zwierząt, roślin i grzybów podlegających ochronie gatunkowej,
    - lasy glebochronne na szczególnie stromych stokach,
    - lasy z określonymi priorytetowymi siedliskami przyrodniczymi,
    - lasy na siedlisku LŁG i OLJG,
    - lasy na nieczynnych, zabytkowych cmentarzach, cerkwiskach oraz innych miejscach kultu religijnego,
    - lasy na stałych powierzchniach doświadczalnych,
    - ostoje ksylobiontów,
    - lasy stanowiące bufory cieków wodnych,
    - lasy o zwiększonej funkcji społecznej.
  - Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych zaliczyć należy wszystkie lasy uznane za ochronne, z wiodącą funkcją ochronną, której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.
  - Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych należy zaliczyć pozostałe lasy.
- 6) *Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach (§ 89 – średni okres odnowienia w gospodarstwach oraz § 98 – wytyczne do wykazu cięć rębnych);*
- projektowana intensywność cięć rębnych powinna uwzględniać przede wszystkim potrzeby młodego pokolenia w tym zakresie,
  - potrzeby w zakresie odnowienia należy projektować wg stanu na gruncie nie wg ilości planowanej do pozyskania masy,

- w drzewostanach o składzie gatunkowym rokującym uzyskanie odnowienia naturalnego należy maksymalnie wydłużyć okres odnowienia,
  - w wyznaczonych ostojach ksylobiontów nie należy projektować zadań gospodarczych,
  - cięcia uprzążające w drzewostanach rębnych należy ograniczyć do niezbędnego minimum,
  - planując pobór miąższości należy uwzględnić występowanie źródeł i terenów podmokłych,
  - przy planowaniu rozmiaru użytkowania rębego należy uwzględnić konieczność pozostawiania bez zabiegu ok. 5% powierzchni wyłączeń w drzewostanach, które osiągnęły wiek rębności i znajdują się na siedliskach przyrodniczych.
- 7) *Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (§ 40 IUL);*

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji stanu lasu Wykonawca projektu PUL dokona kwalifikacji drzewostanów do przebudowy zgodnie z zapisami w pkt. 9 cz. A niniejszego protokołu.

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy oraz kryteria ich kwalifikowania zostanie uzgodniony z Nadleśniczym przed odbiorem prac taksacyjnych. W wykazie należy ująć również drzewostany, które są w trakcie przebudowy.

8) *Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych;*

- Powierzchnia pielęgnowania upraw, przedłożona do zatwierdzenia projektu planu, będzie sumą czynności PIEL i CW.
- Nie należy projektować zabiegu CP-P, zabieg może być realizowany na etapie wykonania w przypadku stwierdzenia konieczności usankcjonowania pozyskanej masy w ramach zabiegu hodowlanego jakim jest CP.
- Trzebieże pilne będą projektowane tylko w uzasadnionych i uzgodnionych przypadkach.
- Wskaźnik intensywności dla użytkowania przedrębego ustalony zostanie w oparciu o wyniki inwentaryzacji oraz analizy obecnego wykonania i przedstawiony w wersji ostatecznej przez Wykonawcę projektu PUL na NTG.
- Podczas ustalania wielkości etatu użytkowania przedrębego w trakcie obrad NTG należy stosować wielkość uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego i uzyskany wskaźnik cięć przedrębnych oraz narzędzia, o których mowa w § 94 IUL. Należy mieć na uwadze również brak możliwości kompensacji przekroczenia rozmiaru miąższościowego użytkowania przedrębego zmniejszonym rozmiarem wykonania użytków rębnych.

- 9) *Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjne składy gatunkowe upraw;*
- przyjmuje się typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw zgodnie z tabelą oraz opisem zamieszczonymi w pkt 3 niniejszego protokołu,
  - proponowane składy upraw nie dotyczą upraw pochodnych,
  - do czasu ustąpienia procesów zamierania jesionu należy dążyć do zastąpienia go innymi gatunkami,
  - nie należy projektować do dolesienia luk do 0,10 ha stanowiących niewielkie polany śródleśne, i przerzedzenia ze względu na ich rolę w zwiększaniu bioróżnorodności oraz stanowieniu naturalnej bazy żerowej dla zwierzyny,
  - rozmiar powierzchni do odnowienia powinien wynikać z indywidualnej oceny dla każdego drzewostanu, a nie ze schematycznego podejścia jako procent planowanej do pozyskania miąższości,
  - wszelkie rozbieżności pomiędzy powierzchnią upraw określoną na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji, a powierzchnią wynikającą z ewidencji prowadzonej w SILP powinny być wyszczególnione w protokole różnic przekazanym Nadleśniczemu oraz do wiadomości RDLP w Krośnie,
  - CW i CP należy projektować we wszystkich uprawach pochodzenia sztucznego, a w odnowieniach naturalnych w zależności od potrzeb stwierdzonych na gruncie,
  - pielęgnowanie upraw projektować w istniejących uprawach sztucznych oraz na powierzchni nieodnowionej w ostatnim roku obowiązywania PUL. Wykaz powierzchni nieodnowionych na koniec PUL dostarczy Nadleśnictwo,
  - stwierdzone podczas inwentaryzacji odnowienia naturalne zostaną opisane zgodnie z zasadami wskazanymi w § 31 ust 11 do 13 IUL, wykaz opisanych w trakcie inwentaryzacji stanu lasu odnowień naturalnych zostanie przedłożony Nadleśniczemu,
  - przy przebudowie drzewostanów na gruntach porolnych należy dążyć do maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych,
  - poprawki i uzupełnienia należy projektować wg potrzeb stwierdzonych podczas prac terenowych,
  - dopuszcza się w drzewostanach porolnych - świerkowych i olchowych, uznawanie odnowień naturalnych świerka w ilości do 40% w składzie. Rozmiar powierzchni do odnowienia powinien wynikać z indywidualnej oceny dla każdego drzewostanu,

- podczas projektowania składów gatunkowych przy przebudowie drzewostanów świerkowych zaleca się uwzględnienie udziału modrzewia, w tym poprzez wykorzystanie odnowienia naturalnego.
- 10) *Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej (§§ 101, 102, 103 i 104 IUL);*
- Stopnie uszkodzenia drzewostanów będą zinwentaryzowane zgodnie z IUL.
  - Informacja dotycząca uszkodzeń będzie dodatkowo kodowana zgodnie z metodyką opracowaną przez ZOL w Krakowie z udziałem pracowników Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyśle.
  - Inwentaryzacja drzewostanów uszkodzonych przez owady, grzyby i zwierzynę zostanie wykonana z uszczegółowieniem zawartym w pkt. 14 części A protokołu.
  - Ustala się, że drzewostany trwale zalewane na skutek zasiedlenia terenów przez bobry pozostawione będą bez wskazań gospodarczych, natomiast drzewostany zalewane okresowo, zależnie od stopnia uszkodzenia, będą przeznaczone do sukcesji naturalnej lub pozostawione bez wskazań.
  - Wykonawca projektu PUL dokona oceny elementów ochrony przeciwpożarowej i na tej podstawie ustali kategorię zagrożenia pożarowego Nadleśnictwa.
  - Wykonawca uaktualni dane z uwzględnieniem opracowanych i zatwierdzonych „Sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” i opracuje kierunkowe zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej, opisowo i na mapie przeglądowej.
  - Wykonawca uzupełni dane o inwentaryzację dojazdów pożarowych, baz ppoż., punktów czerpania wody i hydrantów stanowiących wymagane przepisami ujęcia wody do celów gaśniczych.
- 11) *Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej (§ 108 i 109 IUL);*
- Wykonawca dokona aktualizacji wykazu przebiegających przez teren nadleśnictwa tras, szlaków, ścieżek itp. służących do celów turystycznych i edukacyjnych z podaniem ich rodzaju, sposobu oznakowania, lokalizacji, przebiegu, długości tras na terenie nadleśnictwa z umieszczeniem tych danych na LMN,
  - dla zapewnienia odpowiedniej dbałości o bezpieczeństwo publiczne, do aktualizacji należy uwzględnić tylko te obiekty, które są objęte stosowną zgodą nadleśniczego wyrażoną poprzez zawarte umowy dzierżawy lub porozumienia

lub/i spełniające wymogi oznakowania zawarte w Uchwale nr 33A/18/2014 Prezydium Zarządu Głównego PTTK,

- zaleca się, aby zawieranie nowych porozumień z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym odbywało się z uwzględnieniem zasad określonych w piśmie DGLP w dnia 08.10.2021 r, znak: GD.715.1.13.2021, treść w załączeniu.

12) Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego;

W części planistycznej Opisu Ogólnego Nadleśnictwa, w rozdziale „Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej, wraz z mapą przeglądową gospodarki łowieckiej”, Wykonawca projektu PUL dokona opisu kierunkowych wytycznych z zakresu ubocznego użytkowania lasu na zasadach wskazanych w § 105 ust. 2 IUL.

W ramach prac nad projektem PUL Wykonawca przeprowadzi:

- Aktualizację położenia na LMN wszystkich obiektów łowieckich.
- Weryfikację istniejących poletek łowieckich zarówno na gruntach leśnych jak i rolnych.
- Wskaże grunty przeznaczone na poletka łowieckie bez względu na ich aktualne wykorzystanie.
- Wskaże obszary mające na celu poprawę warunków bytowania zwierzyny w tym zwiększanie naturalnej bazy pokarmowej wraz z zalecanymi sposobami ich wykorzystania (łąki śródleśne, polany, tereny podmokłe, rewitalizowane sady, zadrzewienia).

13) Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa;

- Zadania w zakresie zaprojektowania odpowiedniej infrastruktury drogowej Nadleśnictwo wykonało własnym staraniem w oparciu o Zarządzenie nr 28 DGLP z dnia 27.04.2018 r. wprowadzającego do stosowania "Instrukcję wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa" i pismo Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 10.07.2018 r., znak ZI.771.9.2018. Zgodnie z wnioskiem Nadleśniczego dane znajdujące się w powyższym opracowaniu powinny zostać wykorzystane przy opracowaniu projektu PUL, a w szczególności w zakresie ochrony p.poż.
- Wykonawca wykorzysta dane z „Ekspertyzy docelowej sieci drogowej” w sposób wskazany w piśmie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 26.10.2020 r., znak: ZU.6000.23.2020, treść w załączeniu,

- Obiekty liniowe o szerokości poniżej 10 metrów należy oznaczyć na LMN i w SILP jako obiekt liniowy z powierzchnią (tylda), zaś powyżej jako literowane wydzielenie. (zgodnie z §15 IUL),
- Na podstawie przekazanych przez Nadleśnictwo materiałów dotyczących użytkowania zależnego i służebności (umowy i mapy) Wykonawca przyjmie do projektu PUL parametry wskazane w tych umowach,
- Wykonawca projektu PUL określi kierunkowe potrzeby w zakresie budowy nowych i konserwacji istniejących zbiorników oraz innych urządzeń wykonanych w ramach projektu małej retencji.

14) Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej;

- Charakterystyka ekonomiczna zostanie zamieszczona jako osobny rozdział w opisie ogólnym projektu PUL,
- Szczegółowej ekspertyzy ekonomicznej nie sporządza się.

15) Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego (§ 123 IUL);

Należy sporządzić zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

16) Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenie tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych (tabele XXII i XXIII, § 110–112 IUL);

- Aktualizacja i weryfikacja programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Komańcza będzie dotyczyć wszystkich gruntów w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa.
- W ramach opracowania sporządzona zostanie dodatkowa tabela XXII dla gatunków chronionych, które nie stanowią przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.
- Nadleśnictwo przedstawi uchwały rady gmin w oparciu o które uznano pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne celem ich ujęcia w projekcie PUL i zaprezentowania na NTG.
- W lasach znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych, zakres informacji w sprawie kompleksowego opisu stanu przyrody, będzie wynikał ze szczegółowych danych uzyskiwanych dla potrzeb tego planu, uzupełnianych odpowiednio danymi uzyskanymi od regionalnych służb właściwych do spraw ochrony środowiska, natomiast dla pozostałych lasów i gruntów znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa – z orientacyjnych, publikowanych informacji ogólnych, uzupełnianych odpowiednio danymi uzyskanymi od regionalnych służb właściwych do spraw ochrony środowiska. Dane w powyższym zakresie, które znajdują się w posiadaniu Nadleśnictwa należy

przekazać Wykonawcy projektu PUL w terminie pozwalającym na zamieszczenie ich w tym projekcie, a więc nie później niż do końca pierwszego półrocza ostatniego roku obowiązywania PUL. Przekazanie danych w terminie późniejszym musi być uzgodnione z Wykonawcą PUL.

- Dla gruntów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Komańcza, które stanowią jednocześnie obszar Natura 2000 PLC180001 Bieszczady w projekcie PUL uwzględnione zostaną zapisy zawarte w projekcie planu ochrony dla tego obszaru.
- Uwzględnione zostaną wyniki inwentaryzacji wskaźnikowej przeprowadzonej zgodnie z Zarządzeniem nr 29/2016 DGLP.
- Przeprowadzone zostanie uszczegółowienie granic siedlisk przyrodniczych, które nie są przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.
- Ponadto, poza obszarami Natura 2000 weryfikacja i aktualizacja POP, będzie polegać na:
  - doprecyzowanie bazy siedlisk przyrodniczych,
  - zestawieniu, w układzie tabel XXII, danych o przedmiotach ochrony,
  - uzupełnieniu programu o inne, dotychczas nieuwjęte w opracowaniu, obiekty objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody, z ewentualnym określeniem ich lokalizacji i powierzchni oraz aktów ustanowienia, a także celów i zasad ochrony,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty o walorach historycznych, kulturowych, edukacyjnych, krajobrazowych, turystycznych i wypoczynkowych,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty stanowiące źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego, z podaniem rodzajów powodowanych przez nie zanieczyszczeń oraz ewentualnych środków zaradczych,
  - uzupełnieniu programu o występujące na terenie Nadleśnictwa nowo rozpoznane obiekty stanowiące zagrożenia dla ludzi i zwierząt, z podaniem lokalizacji ich występowania, metod zwalczania oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się,
  - uzupełnieniu programu o nowe wskazania dotyczące ochrony przyrody w lasach Nadleśnictwa, a także o nowe potrzeby z zakresu ochrony przyrody w lasach innych form własności.
- Szczegółowe wskazania gospodarcze, w tym również związane z ochroną przyrody, zostaną zapisane w opisach taksacyjnych wyłączeń, zaś ogólne zalecenia, zarówno gospodarcze jak i ochronne, również w opisie ogólnym,

natomiast w programie ochrony przyrody zostaną zapisane szczegółowe zadania ochronne lub orientacyjne wskazania ochronne.

- W opisie taksacyjnym wyłączeń obowiązuje zapis o przynależności danego wyłączenia do obszaru Natura 2000 oraz o ujęciu ewentualnych zadań lub wskazań ochronnych w programie ochrony przyrody, w ten sposób poprzez adres wyłączenia wymieniane i uzupełniane będą informacje z zakresu gospodarki leśnej oraz ochrony przyrody.
- W wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi, w opisie taksacyjnym obowiązkowo należy podać kod siedliska przyrodniczego.
- W opisie taksacyjnym zostanie wskazane, pod jaką pozycją tab. XXIII ujęte są zadania i wskazania z zakresu ochrony przyrody, Wykonawca przekaze warstwę shp obrazującą zadania z zakresu ochrony przyrody.

17) Wydruk map tematycznych („Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych”, tom trzeci „Instrukcji urządzania lasu”);

Zgodnie ze standardami zdefiniowanymi w części III Instrukcji urządzania lasu z 2011 roku, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w 2012 roku podczas opracowania i redakcji map Wykonawca uwzględni zakres wskazany w pkt 12 części A niniejszego protokołu oraz następujące uszczegółowienia:

- zbiorniki na gruntach Ls – należy wnieść na warstwę a_infra_pow; jeżeli mają numery inwentarzowe należy je wpisać do tabeli atrybutów,
- punkt lokalizacji leśnictwa - w warstwie a_les_pkt - powinien być zlokalizowany na budynku,
- pomniki przyrody - należy wnieść na warstwę a_infra_pkt oraz wpisać gatunek drzewa i jego numer inwentarzowy,
- zwierzęta i rośliny chronione – należy wnieść na warstwę a_infra_pkt oraz wpisać nazwę gatunku,
- linie_ap – rozliczenie użytków dla obiektów liniowych z powierzchnią,
- pas graniczny należy oznaczyć na warstwie a_wydz_pol jako osobne wydzielenie literowane.

18) Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzania lasu na środowisko i obszary Natura 2000;

Załącznikiem do protokołu jest wnioskowany przez Komisję Założeń Planu zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzania lasu na środowisko.

19) *Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa.*

- O ile to możliwe nie należy projektować wskazań gospodarczych dla wydzieleń leśnych stanowiących enklawy wśród gruntów innych własności. Wszelkie wątpliwości w tym zakresie Wykonawca na bieżąco będzie konsultował z Nadleśniczym.
- Cięcia w gospodarczych drzewostanach nasiennych zostaną indywidualnie zaprojektowane w zależności od potrzeb tych drzewostanów na gruncie.
- Zasady tworzenia stref ekotonowych wzdłuż dróg zostały ustalone i przesłane do Nadleśnictw przy piśmie z dnia 8.04.2020 r., znak: ZG.7010.4.2019, treść w załączeniu.
- Należy zweryfikować i osobno zestawzić wykaz powierzchni bez wskazań gospodarczych w uzgodnieniu z Nadleśniczym i RDLP w Krośnie.
- W trakcie prac urzędzeniowych Wykonawca zgromadzi informację na temat inwazyjnych gatunków obcych występujących na terenie Nadleśnictwa,
- Równolegle z opracowaniem projektu PUL planowane jest sporządzenie opracowania hydrologicznego dla zlewni Sanu w części obejmującej zasięg terytorialny Nadleśnictw Baligród, Cisna i Komańcza. Przewodniczący KZP wystąpi z wnioskiem do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych o możliwość finansowania tego opracowania ze środków związanych z funduszem leśnym. Zakres opracowania zostanie ustalony na potrzeby wniosku i będzie upubliczniony wraz z protokołem z KZP po akceptacji przez Dyrektora DGLP.
- Przy opracowaniu projektu PUL Wykonawca uwzględni ustalenia Zespołu Lokalnej Współpracy powołanego Decyzją nr 17/2023 Nadleśniczego Nadleśnictwa Komańcza z dnia 28 czerwca 2023 roku, znak: ZG.6004.2.2023. Treść decyzji oraz ustalenia ZLW stanowią załącznik do niniejszego protokołu.

Na tym protokół zakończono.

ZATWIERDZIŁ:

Z up. DYREKTORA
Z-ca Dyrektora
d/s gospodarki leśnej

Jan Mazur

W załączeniu:

- 1) Lista obecności.
- 2) Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Komańcza na lata 2026 – 2035.
- 3) Pismo Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 04.11.2015 r., znak: ZS.6004.13.2015, dotyczące ujawniania obiektów obcych w informacjach różnych opisu taksacyjnego,
- 4) Pismo Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 29.06.2017 r., znak: ZS.6004.13.2015, dotyczące sposobu wydzielania powierzchniowych form ochrony przyrody.
- 5) Pismo Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 08.10.2021 r., znak: GD.715.1.13.2021, dotyczące zasad zawieranie nowych porozumień z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym
- 6) Pismo Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 26.10.2020 r., znak: ZU.6000.23.2020 dotyczące wykorzystania danych z ekspertyz docelowej sieci drogowej.
- 7) Pismo Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 08.04.2020 r., znak ZG.7010.4.2019, dotyczące zasad tworzenia stref ekotonowych wzdłuż dróg.
- 8) Zakres opracowania hydrologicznego dla zlewni Sanu w części obejmującej zasięg terytorialny Nadleśnictw Baligród, Cisna i Komańcza.
- 9) Decyzja nr 17/2023 Nadleśniczego Nadleśnictwa Komańcza z dnia 28 czerwca 2023 roku, znak:ZG.6004.2.2023 oraz ustalenia ZLW.

**Lista uczestników Komisji Założeń Planu
dla Nadleśnictwa Komańcza.
Komańcza, dnia 13 lipca 2023 r.**

<http://www.krosno.lasy.gov.pl/rodo#.XP-Bo4gzaUk>

L.p.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
1.	Jan Krawiec	z-ca dyrektora Krosno	RDLP Krosno	
2.	Piotr Krawiec	W-czy	Wolnowilni Krosno	
3.	Ireneusz Krawiec	Naczelnik ZU	RDLP w Krosnie	
4.	Marek Krawiec	St. sp. SL	RDLP w Krosnie	
5.	Radosław Brzyski	rodz. gminy Komańcza	Gmina Komańcza	
6.	Dorota Maciejowska	Z-ca Nadleśniczego	N-leśnictwo Komańcza	
7.	Krzysztof Wójcik	specjalista	RDOS Rzeszów	
8.	Hubert Chochan	Przewodniczący L-ty Komańcza	PTL	
9.	Julian Maciejowski	specjalista ds. leśnictwa Staw. Por. Krosno	Staw. Por. Krosno	
10.	Marek Nowakowski	inspektor ds. sp. leśnictwa	Staw. Por. Krosno	
11.	Marek Pasiniewicz	Wiceprezes	Fundacja Bieszczady	
12.	Edward Orłowski	St. Spec. SL	N-leśnictwo Komańcza	
13.	Janusz Szarek	St. spec. ds. ochr. stad. i zwierząt	ZKPN w Krosnie	
14.	Anna Morawinska	Główny specjalista N-leśnictwa Krosno	ZUPH w Krosnie	
15.	Dariusz Krolak	członek	PSTL	
16.	Adam Pasiniewicz	przewodniczący RG KOMANECZA	Gmina Komańcza	
17.	Marek Stankiewicz	Naczelnik ZG	RDLP w Krosnie	
18.	Katarzyna Suliga	Spec SL ds. rodz. gminy Komańcza	N-leśnictwo Komańcza	
19.	Hubert	Sp. S-L ds. uczelniania	N-leśnictwo Komańcza	
20.	Katarzyna Katarzyna	SEKRETARZ	SEKRETARZ	
21.	Janusz Swat	Członek Zarządu - skarbnik	Koto Jowickie Krosno	
22.	Andrzej Maciejowski	St. spec. SL rodz. gminy Komańcza	RDLP w Krosnie	
23.	Andrzej Maciejowski	St. spec. SL rodz. gminy Komańcza	RDLP w Krosnie	
24.	JAROSŁAW PLATA	Wierownik ZOL	Zap. Ochr. Las w Krosnie	
25.	Tomasz Najbar	St. specjalista SL ds. ochrony lasu	RDLP w Krosnie	

L.p.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
26.	Paweł Rostecki	Specjalista SL	RDLP u Krosno	Rostecki
27.	Grzegorz Radwański	St. specjalisty	RDLP u Krosno	Radwański
28.	Wojciech Woźniak	gł. Nauczyciel	DGWP	Woźniak
29.	~~Tamara Spisak~~	~~Nauczyciel ZP~~	~~RDLP u Krosno~~	~~Spisak~~
30.	Grzegorz Radwański	przedstawiciel	Losowice	Radwański
31.	Włodzisław Brodnicki	V-ce Prezes	Stowarzyszenie „Żbik” Komarowa	Brodnicki
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
41.				
42.				
43.				
44.				
45.				
46.				
47.				
48.				

**Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko
dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Komańcza
na lata 2026 - 2035.**

Prognoza oddziaływania Planu Urządzenia Lasu, dalej PUL na środowisko będzie opracowana zgodnie z „Ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, zatwierdzonymi do stosowania przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska dnia 18 sierpnia 2011 roku, ze zmianami wprowadzonymi dnia 28 sierpnia 2013 roku i będzie zawierać:

- informacje ogólne,
- analizę i ocenę stanu środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji projektu PUL,
- przewidywane oddziaływanie na środowisko projektu PUL, scharakteryzowane przy wykorzystaniu macierzy, dołączonych jako załączniki do „Wytycznych...”,
- zastosowane w projekcie PUL działania przewidziane do zastosowania w trakcie tego planu, które mają na celu zapobieganie lub ograniczanie potencjalnie negatywnych lub potencjalnie znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko,
- powiązania z innymi prognozami oddziaływania na środowisko,
- propozycje w sprawie przewidywanych metod oraz częstotliwości analizy skutków realizacji postanowień projektu PUL,
- streszczenie prognozy.

W części opisowej prognozy zostaną zamieszczone w logicznej kolejności wszystkie wymagane informacje, o których mowa w art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku poz. 1094 ze zm.), dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Jeżeli któryś z punktów wymienionych w art. 51 tej ustawy nie będzie miał odniesienia do założeń PUL, to w prognozie zostanie zamieszczona informacja że „nie dotyczy projektu Planu Urządzania Lasu”.

Na postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 składać się będzie:

- uzgodnienie pomiędzy dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych i Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- sporządzenie prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- uzyskanie od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie opinii dotyczących projektu Planu Urządzenia Lasu oraz prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Proponuje się, że analizę skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu prowadził będzie organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2 c) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Częstotliwość analizy; 1 raz w dziesięciolecie, na koniec okresu obowiązywania PUL, z wykorzystaniem aktualnych w dacie przeprowadzania monitoringu, zasad kontroli w Lasach Państwowych. Obiektywną ocenę realizacji PUL zapewni monitoring następujących wskaźników:

- powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych, bez względu na położenie względem obszarów Natura 2000,
- wykonania zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia PUL, w wymiarze powierzchniowym, bez względu na położenie względem obszarów Natura 2000,
- powierzchni lasów według pełnionych funkcji,
- powierzchni lasów według kategorii użytkowania,
- powierzchni pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu,
- powierzchni wykonanych odnowień i zalesień.

Ponadto w ramach analizy zostaną sprawdzone i zaewidencjonowane w SILP wszystkie formy ochrony oraz zgodność wykonanych na nich czynności gospodarczych z wydanymi pozwoleniami i decyzjami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

W opracowaniu zostaną wyszczególnione materiały otrzymane od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, jako obowiązujące dla celów prognozy, w tym dotyczące granic obszarów Natura 2000, poszczególnych przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, w tym aktualne SDF, rozpoznane na podstawie danych służb ochrony środowiska właściwych do spraw obszarów Natura 2000, granice ostoi lub siedlisk tych przedmiotów ochrony, a także zakazy i nakazy obowiązujące w granicach ostoi lub siedlisk przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 na terenie lasów zarządzanych przez Nadleśnictwo Komańcza.

W prognozie zostanie przeprowadzona analiza wpływu realizacji zapisów Planu Urządzenia Lasu na populacje gatunków chronionych.

W projekcie PUL dla Nadleśnictwa Komańcza uwzględnione zostaną informacje przyrodnicze zebrane na potrzeby sporządzenia projektu planu ochrony Natura 2000 Bieszczady PLC180001 dla gruntów Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Nadleśnictwa.

ZATWIERDZIŁ:
Z up. DYREKTORA
Z-ca Dyrektora
d/s gospodarki leśnej
Jan Mazur

Krosno 04. listopada 2015

Zn. spr.: ZS.6004.13.2015

**Panowie Nadleśniczowie
wszyscy**

Realizując ustalenia narady naczelników właściwych ds. urządzania lasu i stanu posiadania z października 2015 roku, zatwierdzone przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, sukcesywnie w trakcie prac urzędzeniowych będą ujawniane w informacjach różnych opisów taksacyjnych, istniejące, a dotąd nie ujawnione zabudowania na gruntach w zarządzie PGL LP.

Ustalenia w tym zakresie będą podejmowane na posiedzeniach Komisji Założeń Planu dla nadleśnictwa.

Działania te są niezbędne, w celu wypracowania jednolitego sposobu postępowania dla uregulowania tzw. „obcej zabudowy” na gruntach PGL LP przez DGLP wspólnie z rdLP.

Do wiadomości:

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Przemyślu, ul Wysockiego 46A,
37-700 Przemyśl

Krosno, 29.06.2017 r.

Zn. spr.: ZO.720.84.2017

(wyłącznie pocztą elektroniczną)

**Panowie
Nadleśniczowie Nadleśnictw
zgrupowanych w RDLP w Krośnie**

Dotyczy: ochrona przyrody w SILP

Wydział Ochrony Ekosystemów RDLP w Krośnie, sporządzając zestawienie form ochrony przyrody według stanu na dzień 31 grudnia 2016r., stwierdził różnice pomiędzy SILP a zestawieniami przesłanymi przez nadleśnictwa. Taka sytuacja dotyczyła zdecydowanej większości jednostek zgrupowanych w RDLP w Krośnie. Dlatego też podjęte zostaną działania zmierzające do wyjaśnienia nieścisłości i poprawy stwierdzonych błędów. Wydział Ochrony Ekosystemów będzie prowadził sukcesywną analizę danych zawartych w SILP pod kątem ich aktualności.

Zobowiązuję Panów Nadleśniczych do podjęcia wszelkich, niezbędnych działań, w celu wyjaśnienia wszelkich niejasności i ujęcia w SILP rzeczywistych wartości.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na aktualność aktów prawnych ustanawiających formy ochrony przyrody. Postęp technologiczny w zakresie lokalizowania obiektów w terenie sprawił, że określenie granic obiektów chronionych nie jest zbyt problemowe. Dlatego, w przypadku gdy akt prawny w sposób niejednoznaczny określa granice lub też położenie obiektu chronionego należy bezzwłocznie wystąpić o jego zmianę w tym zakresie. Podobnie należy postąpić jeżeli akt prawny niejednoznacznie określa przedmiot ochrony. Wynikiem pracy w tym zakresie winno być zgromadzenie podstawowej dokumentacji prawnej ustanawiającej formy ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa. Zaznaczam, że dokumentacja ta będzie jednym z punktów kontroli, jakie Wydział ZO będzie w przyszłości w ramach swojego zakresu prowadził w nadzorowanych jednostkach. Następnie należy doprowadzić do pełnej zgodności SILP z tymi aktami. **Wszystkie powierzchniowe**

formy ochrony przyrody, bez względu na powierzchnię, należy ujawnić w odrębnych wydzieleniach leśnych, nawet jeżeli będzie to wymagać podziału wydzieleni leśnych w trakcie obowiązywania p.u.l. Przy wyodrębnianiu wydzieleni leśnych dla form ochrony przyrody położonych na gruntach leśnych należy pamiętać o konieczności ich przypisania do gospodarstwa specjalnego.

Ewidencjonowanie pomników przyrody w SILP należy prowadzić zgodnie z zasadami określonymi w piśmie RDLP w Krośnie znak: ZL-732-1/06 z dnia 10 stycznia 2006 r.

Podobnym zagadnieniem, które również wymaga systemowego uregulowania, jest ewidencjonowanie priorytetowych siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach będących w zarządzie Lasów Państwowych. Listę tych siedlisk zawiera rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U.2014.1713, z późn. zm.). Podczas sporządzania kolejnej rewizji p.u.l., bez względu na powierzchnię siedliska przyrodniczego, należy tworzyć odrębne wyłączenia taksacyjne. W przypadku wątpliwości, czy kwalifikacja siedliska przyrodniczego jest prawidłowa, należy skorzystać z pomocy ekspertów.

Zagadnienia związane z formami ochrony przyrody oraz siedliskami przyrodniczymi stały się w ostatnim czasie polem szerokiej dyskusji o wpływie gospodarki leśnej na ich stan zachowania. Dlatego rzetelne prowadzenie ewidencji form ochrony przyrody w SILP sprawi, że zarządzanie tymi gruntami będzie przejrzyste i nie będzie stanowiło podstawy do artykułowania zarzutów o naruszanie zakazów tam obowiązujących lub działanie na szkodę formy ochrony przyrody.

Z-ca DYREKTORA
d/s gospodarki leśnej
mgr inż. Marek Marucki

Do wiadomości:

1. Wydział ZS w/m.
2. BULiGL o. Przemyśl.

Warszawa, 8.10.2021 r.

Zn. spr.: GD.715.1.13.2021

Sz. P.
Dyrektorzy
Regionalnych Dyrekcji Lasów
Państwowych

Dotyczy: przekazania wzoru porozumienia pomiędzy nadleśnictwem a oddziałem PTTK.

W nawiązaniu do zapisów Porozumienia zawartego w dniu 23 września 2019 r. w Warszawie pomiędzy Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym a Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych oraz mając na względzie poprawę zarządzania istniejącymi i planowanymi szlakami turystycznymi na terenie PGL LP, wytyczonymi i wyznakowanymi przez PTTK, przekazuję w załączeniu wzór porozumienia pomiędzy nadleśnictwem a oddziałem PTTK, do wykorzystania przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych.

Wzór stanowi pomoc natomiast każdorazowo powinien być przeanalizowany i ew. dostosowany do Państwa potrzeb i uwarunkowań lokalnych.

Z poważaniem,

p.o. DYREKTORA GENERALNEGO
Lasów Państwowych

Józef Kubiś

Załączniki

1. Wzór Porozumienia pomiędzy Nadleśnictwem a Oddziałem PTTK

Do wiadomości

1. Zarząd Główny PTTK
2. ORWLP

Warszawa, 26.10.2020 r.

Zn. spr.: ZU.6000.23.2020

**Regionalne Dyrekcje
Lasów Państwowych
/wszystkie/**

Dotyczy: wytycznych do wykorzystania w pracach nad projektami planów urządzania lasu danych z docelowych sieci drogowych

W ramach prac nad sporządzeniem projektu planu urządzania lasu (PUL), jego wykonawca przekazuje m.in. warstwę geometryczną o nazwie Drogi (g_road). Zgodnie z zarządzeniem nr 28 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” (Instrukcja DSD) nadleśnictwo ma obowiązek przekazania wykonawcy projektu PUL danych z docelowych sieci drogowych (DSD), który na ich podstawie tworzy ww. warstwę dróg.

Poniższe wytyczne regulują sposób wykorzystania w pracach nad projektami PUL danych DSD, powstałych zgodnie z zarządzeniem nr 28:

1. W DSD wyróżnia się trzy kategorie obiektów drogowych istotnych dla sporządzenia projektu PUL:
  - a) drogi wchodzące w skład DSD
  - b) leśne szlaki stałe wchodzące w skład DSD
  - c) leśne szlaki stałe nie wchodzące w skład DSD

2. Drogi i leśne szlaki stałe wchodzące w skład DSD.

2.1. Należy przyjąć generalną zasadę, że przebiegi dróg i leśnych szlaków stałych wchodzących w skład DSD zostały opracowane z większą dokładnością niż analogiczne dane zebrane podczas prac taksacyjnych. W związku z powyższym wykonawca projektu PUL powinien je przyjąć do swojego opracowania (przenieść je na warstwę geometryczną dróg oddawanych w projekcie PUL) i traktować jak lokalne dane stałe globalne (tzn. przebiegi dróg i leśnych szlaków stałych wchodzących w skład DSD powinny pozostać niezmienione). Od tej zasady można stosować wyjątki opisane poniżej.

2.2. W sytuacjach, w których wykonawca projektu PUL stwierdzi rozbieżności w przebiegu dróg i leśnych szlaków stałych wchodzących w skład DSD z ich rzeczywistym przebiegiem w terenie:

- a) Zgłasza ten fakt nadleśniczemu.
- b) Nanosi na warstwę dróg oddawanych w projekcie PUL rzeczywisty przebieg drogi wykorzystując metody pozwalające na otrzymanie dokładności opisanej w Instrukcji DSD (lub wyższej) np. z wykorzystaniem numerycznego modelu terenu (NMT) o rozdzielczości terenowej piksela nie mniejszej niż 1m.
- c) Sporządza wykaz rozbieżności i przekazuje go nadleśnictwu. Wykaz posłuży nadleśnictwu do aktualizacji DSD.

3. Leśne szlaki stałe nie wchodzące w skład DSD.

W przypadku leśnych szlaków stałych niewchodzących w skład DSD, możliwe są następujące sposoby postępowania:

- a) Jeśli dane DSD odzwierciedlają ich rzeczywisty przebieg (spełniają warunki poprawności wyznaczania przebiegu osi dróg Instrukcji DSD), to należy je traktować w sposób, jak to opisano w pkt. 2.1 i 2.2.
- b) Jeśli dane nie spełniają warunku jak w ppkt. a), to wykonawca projektu PUL koryguje ich przebieg wykorzystując do tego celu podkład w postaci numerycznego modelu terenu (NMT) o rozdzielczości terenowej piksela nie mniejszej niż 1m lub inne metody pozwalające spełnić warunki poprawności wyznaczania przebiegu osi dróg opisane w Instrukcji DSD. W takim przypadku nie sporządza się wykazu rozbieżności. Zaleca się jednak, aby wykonawca projektu PUL przekazał do nadleśnictwa warstwę o strukturze zgodnej z warstwą g_road, z geometrią skorygowanych przebiegów leśnych szlaków stałych niewchodzących w skład DSD. Minimalny zakres atrybutów warstwy powinien być zgodny z g_road oraz dodatkowo zawierać adres leśny (w przypadku wyłączeń liniowych).

4. Istotnym problemem dla opracowania projektu PUL, są drogi i leśne szlaki stałe, które przed wykonaniem DSD były uznawane za współbieżne z granicami oddziałów i działek ewidencyjnych. Zdarzają się sytuacje, gdzie opracowanie DSD ujawniło brak ww. współbieżności. Sposób postępowania w takich sytuacjach wymaga każdorazowo indywidualnego rozpatrzenia. Wykonawca projektu PUL uzgadnia go z wydziałem właściwym ds. urządzania lasu w RDLP

i nadleśnictwem. Należy jednak przyjąć generalną zasadę, że w trakcie prac urządzeniowych następuje korekta granic oddziałów do ich rzeczywistych przebiegów w terenie. W konsekwencji w projekcie PUL:

- i. dane nt. przebiegów dróg i leśnych szlaków stałych, granic wyłączeń i oddziałów będą zgodne z ich rzeczywistym przebiegiem w terenie,
- ii. zmienia się relacje przestrzenne pomiędzy wyłączeniami taksacyjnymi a danymi z ewidencji gruntów i budynków (np.: wyłączenia rozliczane dotychczas w jednej działce ewidencyjnej, będą rozliczane w kilku działkach).
- iii. w wykazie rozbieżności z danymi z ewidencji gruntów i budynków zostaną odnotowane przypadki wynikające z niezgodności w przebiegach dróg i leśnych szlaków stałych z granicami oddziałów i działek ewidencyjnych (dotyczy głównie rozbieżności na granicy z gruntami innej własności).

Jako kryteria pomocnicze, do podjęcia decyzji o potrzebie korekty przebiegu granicy oddziału, proponuje się przyjąć takie przypadki, w których stwierdzone rozbieżności spowodowałyby konieczność:

- utworzenia w projekcie PUL niestwierdzonych w terenie wyłączeń taksacyjnych (powierzchniowych, liniowych) lub powierzchni niestanowiących wyłączeń,
- dokonania tzw. przekasowania przez drogę i zaprojektowania nowej linii oddziałowej w oparciu o dotychczas obowiązujący podział na oddziały leśne.

5. Dla dróg wchodzących w skład DSD, za szerokość drogi w projekcie PUL należy przyjmować szerokość korony określonej w DSD.
6. Rowy wzdłuż dróg w DSD będące elementami sieci cieków nanosi się na warstwę cieków leśnej mapy numerycznej. Jeśli spełniają one kryteria wyłączeń liniowych należy im nadać adres leśny. Rowów będących wyłącznie elementami konstrukcyjnymi drogi, które nie są fragmentem sieci cieków nie nanosi się na ww. warstwę cieków.
7. Obiekty, które w danych DSD określono, jako:
  - a) drogi projektowane oraz przewidziane do budowy nie powinny być przenoszone na warstwę dróg oddawanych w projekcie PUL,

- b) drogi publiczne oraz drogi wewnętrzne innych form własności należy przenieść na warstwę dróg oddawanych w projekcie PUL.
8. Błędy geometrii na warstwie dróg stwierdzone podczas kontroli odbiorczych projektów PUL i będące konsekwencją przeniesienia danych z DSD należy traktować, jako wyjątki.
9. Wykonawca projektu PUL wykorzystując DSD w pracach urządzeniowych powinien:
- a) Ograniczyć do niezbędnego minimum zmiany w adresach leśnych dróg.
  - b) Adresować drogi leśne w ramach oddziału jednym adresem leśnym (zgodnie z wytycznymi przekazanymi w piśmie ZU-7019- 24/13 z 17 lipca 2013 roku).
10. Niniejsze wytyczne obowiązują dla prac urządzeniowych, których realizację rozpoczęto w 2020 roku. W przypadku prac urządzeniowych rozpoczętych przed rokiem 2020 zastosowanie niniejszych wytycznych jest fakultatywne i powinno być uzgodnione z wykonawcą projektu PUL.

Z poważaniem,
Bogusław Piątek
Zastępcą Dyrektora Generalnego ds.
Gospodarki Leśnej
/podpisano elektronicznie/

Krosno, 08.04.2020 r.

Zn.spr.: ZG.7010.4.2019

**Panowie Nadleśniczowie
Nadleśnictw
zgrupowanych
w RDLP w Krośnie**

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych przesyła opracowanie Zespołu powołanego Zarządzeniem nr 26 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 04.12.2019 r. w sprawie powołania zespołu ds. opracowania wewnętrznych uregulowań w zakresie obowiązku przeprowadzania oceny bezpieczeństwa drzew i drzewostanów w aspekcie zapobiegania negatywnym skutkom ich oddziaływania na osoby trzecie i ich mienie oraz opracowania ramowych zasad kształtowania stref przejściowych (ekotonu) w ramach prowadzenia gospodarki leśnej na obszarze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie (ZG.7010.4.2019).

Główna treść opracowywania wynika z ogólnej odpowiedzialności właścicieli gruntów porośniętych drzewami oraz obowiązków zawartych w ubezpieczeniu OC CUPRUM. Ogólne obowiązki dla wszystkich właścicieli i zarządzających gruntami, na których rosną drzewa, związane z zagrożeniami i bezpieczeństwem osób, stanowi Ustawa Kodeks Cywilny. Analizę obowiązujących przepisów związanych z bezpieczeństwem drzew zawarto w załączniku nr 1 cz. I i II.

W opracowaniu ujęto nie tylko potrzebę oceny drzew oraz usuwanie zagrożeń, ale również ramowe zasady kształtowania stref przejściowych (ekotonów) w ramach realizacji zadań gospodarczych.

Działania, które wynikają z niniejszego pisma będą uzupełnieniem już przyjętych i funkcjonujących rozwiązań w poszczególnych jednostkach.

Zalecenia do realizacji w bieżącej działalności nadleśnictw:

1. Zaleca się, aby zasady prowadzenia oceny drzew i drzewostanów pod kątem występowania drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia były określone Zarządzeniem Nadleśniczego, którego ramowy wzór stanowi Załącznik nr 2.

Zarządzenie to:

- nakłada obowiązek oceny drzew i drzewostanów pod kątem występowania drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia,
- określa katalog obiektów przewidywanych do przeglądu,
- określa szerokość strefy oraz czasookres dokonywania przeglądów,

- wskazuje procedury postępowania przypadku stwierdzenia występowania zagrożeń od drzew,
- określa sposób dokumentowania,
- wskazuje osoby odpowiedzialne.

Wynikiem przeprowadzonej oceny drzew i drzewostanów powinien być protokół wraz z załącznikiem, których wzory zawarto w załączniku nr 3 i 4, a etapem finalnym usunięcie zagrożeń.

2. Zaleca się, żeby osobą odpowiedzialną za dokonanie okresowej oceny był leśniczy. Dla trafnej oceny zagrożeń konieczne jest ciągłe podnoszenie kwalifikacji dotyczących oceny drzew i drzewostanów w zakresie występowania zagrożeń od drzew dla ludzi i mienia. Uzasadnione jest, aby organizować szkolenia pracowników w przedmiotowym zakresie, zarówno z inicjatywy nadleśnictwa jak i RDLP w Krośnie. Nadleśnictwa zostaną poinformowane o szkoleniach organizowanych z inicjatywy RDLP z odpowiednim wyprzedzeniem.
3. Zaleca się, aby uwzględniać wytyczne dotyczące kształtowania stref przejściowych. Wytyczne mają charakter kierunkowy i nie należy ich traktować jak instrukcji, a opisanych sposobów postępowania, jako sztywnych schematów. Przy ich wdrażaniu, jak również podejmowaniu indywidualnych decyzji dotyczących stref ekotonu należy brać pod uwagę w pierwszej kolejności konieczność usuwania drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mieniu.

Informację, o sposobie wykorzystania powyższych zaleceń proszę przelać do dnia 15.05.2020 roku.

Marek Marecki
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

Do wiadomości:

1. Wydziały ZI, ZU, ZO, ZP, ED, DK

Załączniki:

1. Analiza obowiązujących przepisów związanych z bezpieczeństwem drzew cz. I i II.
2. Wzór ramowego zarządzenia Nadleśniczego w zakresie przeprowadzenia oceny drzew i drzewostanów pod kątem występowania drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia.
3. Wzór Protokołu z oceny drzew i drzewostanów pod kątem występowania drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia.
4. Wzór załącznika „Wykaz drzew stwarzających zagrożenie” do protokołu opisanego w pkt. 3.
5. Wytyczne w zakresie „Kształtowania stref ekotonu”.

Zakres opracowania hydrologicznego dla części zlewni Sanu w zasięgu terytorialnym Nadleśnictw Baligród, Cisna i Komańcza.

Cel: Długookresowa analiza wpływu realizowanych zadań w zakresie prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej na stan zasobów wodnych określonych w ramach zlewni w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Baligród, Cisna i Komańcza.

Powody zlecenia wykonania projektu:

- zmiany klimatu (podtopienia, powodzie, susze),
- funkcja lasu zwiększające rangę ekologiczną oraz warunki wodne,
- realizację programów retencyjnych,
- określenie stanu aktualnego zasobów wodnych z wykorzystaniem nowych technik (Lidar, modele hydrologiczne),
- wykorzystanie opracowań naukowych zleconych przez PGL LP do charakterystyki hydrologicznej regionu, w tym lasów
- ukierunkowanie działań związanych z urządzeniem lasu i hodowlą lasu.

Cel opracowania:

- inwentaryzacja elementów infrastruktury wodnej na terenie zlewni,
- spójna baza danych (elementy liniowe, punktowe, powierzchniowe),
- podział obiektów ze względu na pełnione funkcje,
- podział zlewni na jednostki wymagające działań w celu poprawy stosunków wodnych,
- zestawienie zaleceń/wytycznych dla poszczególnych obiektów, z uwzględnieniem aspektów przyrodniczych.
- określenie na podstawie modeli hydrologicznych stanu zlewni.
- określenie wpływu zabiegów gospodarczych, w szczególności zrywki drewna na stan zasobów wodnych oraz gleby.

Elementy opracowania i szacowane koszty:

1. Bilans wodny:
  - a) Charakterystyka hydrologiczna na bazie przeprowadzonych pomiarów wielkości opadów, odpływy wód, stanu potoków.
  - b) Określenie możliwości założenia punktów monitoringowych.
  - c) Analiza danych i obliczenia hydrologiczne.
  - d) Podsumowanie wyników.
2. Mała retencja wodna:
  - a) Inwentaryzacja wód powierzchniowych obejmująca określenie parametrów rzek, potoków, oczek wodnych, bagien, siedlisk wilgotnych i bagienne oraz innych terenów i organizmów gromadzących wodę.
  - b) Określenie możliwości retencyjnych środowiska w odniesieniu do powyżej wskazanych elementów.
  - c) Charakterystyka retencyjności potoków w aspekcie zmiany ich użytkowania.
  - d) Analizy i obliczenia poszczególnych zlewni (główne potoki).
  - e) Podsumowania i wnioski.

3. Erozja wodna gleb:
  - a) Analiza stanu wyjściowego – ilość i jakość dróg leśnych i szlaków zrywkowych.
  - b) charakterystyka metod zrywki i wywozu drewna oraz udostępniania lasu jak również analiza zmian metod prowadzenia tych czynności w czasie.
  - c) Charakterystyka stanu zjawisk erozyjnych.
  - d) Podsumowania i wnioski.
4. Wnioski w zakresie gospodarowanie wodą:
  - a) Określenie wpływu retencyjności na produktywność lasu w zależności od udziału faz rozwojowych drzewostanu.
  - b) Opis pozaprodukcyjnych funkcji lasu w zakresie związanych z gospodarowaniem wodą m.in. zapobieganie powodziom, walory przyrodnicze i krajobrazowe.
  - c) Opracowanie kierunkowych wytycznych w zakresie zasad postępowania z obiektami retencyjnymi.

**Ministerstwo
Klimatu i Środowiska**
Departament Ochrony Przyrody

DOP-WOŚ.055.141.2022.IL
2025740.7415283.5951737

Warszawa, dnia 28-04-2022 r.

**Pan
Jan Tabor
p.o. Zastępcy Dyrektora
Generalnego Lasów Państwowych**

**Pan
Marek Marecki
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Krośnie**

Szanowni Panowie Dyrektorzy,

w odpowiedzi na pisma znak: ZP.7210.2.2022, zawierające prośbę o udzielenie informacji w zakresie projektu planu ochrony Natura 2000 Bieszczady PLC180001 informuję, że podczas prac nad przygotowaniem projektu planu ochrony Natura 2000 Bieszczady PLC180001 (poza terenem Bieszczadzkiego Parku Narodowego), zebrano niezbędne informacje przyrodnicze konieczne do jego ustanowienia.

Nie mniej jednak zasadnym wydaje się aby zapisy dotyczące zebranych już informacji przyrodniczych, znalazły swoje odzwierciedlenie w planach urządzenia lasu dla Nadleśnictw Lutowska oraz Stuposiany. W celu zapoznania się z przedmiotowym projektem planu ochrony należy zwrócić się bezpośrednio do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Z poważaniem,

Łukasz Rejt
Dyrektor
Departament Ochrony Przyrody
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Decyzja nr 17/2023
Nadleśniczego Nadleśnictwa Komańcza
z dnia 28 czerwca 2023 r.

w sprawie powołania Zespołu Lokalnej Współpracy
w Nadleśnictwie Komańcza

Znak sprawy: ZG.6004.2.2023

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28.09.1991 o lasach (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 672 ze zm.) w związku z § 22 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 50 MOŚZNiL z dnia 18.05.1994 r. oraz Zarządzenia nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 roku w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”, znak: ZG.715.1.2022, postanawiam co następuje:

§ 1

W celu realizacji zawartych w Zarządzeniu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 58 z dnia 5 lipca 2022 r., powołuję Zespół Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie Komańcza zwany dalej ZLW.

§ 2

Celem funkcjonowania ZLW jest określenie kierunków i sposobów gospodarowania, ochrony i udostępniania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz opiniowanie propozycji lokalizacji lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach Nadleśnictwa Komańcza.

§ 3

W skład ZLW wchodzi osoby, które po otrzymaniu imiennego zaproszenia od Nadleśniczego Nadleśnictwa Komańcza, wypełniły deklarację dobrowolnego udziału.

Skład:

1. Roman Bzdyk – Przewodniczący ZLW
2. Katarzyna Zabiega – Zastępca Przewodniczącego ZLW
3. s. Beata Dzido
4. Bogdan Kułak
5. Antoni Kostka

6. Dariusz Suszko
7. Jakub Szczurek
8. Janusz Kowalski
9. Mariusz Janik
10. Mariusz Smaczny
11. Mariusz Szostak
12. Stanisław Sieradzki
13. Piotr Lubaś
14. Piotr Klub
15. Andrzej Czech
16. Mariusz Wyka
17. Piotr Sztukowski
18. Andrzej Podgórski

§ 4

Regulamin funkcjonowania ZLW określony zostanie Zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Komańcza.

§ 5

Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

NADLEŚNICZY
mgr inż. Piotr Łański